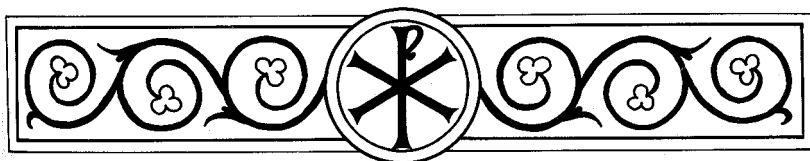

ORTODOXT KYRKOLIV

Utgiven med välsignelse från H.E. Metropolitanen Kyprianos av Oropos och Fili
Årgång 21 2009

*Vår styrande hierark Biskop Kyprianos första besök i Sverige på
Heliga Konstantin och Helenas festdag 2009*

Ledare

Under det gångna året 2009 har hälsan på Exakatets prästerskap gradvis förbättrats. Under påsken hade vi med Biskop Kyprianos välsignelse en "inlånad" präst från den Ryska utlandskyrkan bl.a. för att det skulle vara möjligt att fira alla de gudstjänster vi i normala fall firar. Under sommaren och hösten har det dock skett en kraftig förbättring.

Höjdpunkter under året var givetvis biskopsbesöket från Grekland i juni. Det var många år sedan vi senast hade besök, men nu har vi blivit "utlovade" ett besök om året, vilket vi med stor glädje ser fram mot.

Avslutningen på året har verkligen varit annorlunda. Aldrig har vi upplevt sådan kyla på ortodox julafton. I Uppsala stannade termometern på minus 30 grader och de sex element vi har i kyrkan där fömår inte att värma kapellet. Under Aftongudstjänsten med Basileiosliturgin var det inte varmare än 3 grader plus, vilket gjorde de många timmarnas gudstjänst till "kylslagen". Prästerskap och församling fick "tina upp" efteråt!

Så önskar vi avslutningsvis alla läsare ett välsignat gott nytt år 2010, där vi får hoppas att vår "lilla hjord" får uppleva många andliga välsignelser!

Ortodoxt kyrkoliv utgives av det svenska exarkatet av den Sanna (gammalkalendariska) Grekisk-ortodoxa kyrkan. Vår kyrka har full kommunion med den Sanna Rumänsk-ortodoxa kyrkan under Metropolit Vlasie, den Sanna Bulgarisk-ortodoxa kyrkan under Biskop Photii av Triaditza och den Ryska utlandskyrkan under Metropolit Agathangel av New York och Östra Amerika

E-post: ortodoxi@passagen.se

Hemsida: www.ortodoxakyrkan.se

Ansvarig utgivare: Biskop Johannes av Makarioupolis

Redaktion: Fader Anders Åkerström

Redaktionens adress: Bävernsgränd 18B, 753 19 Uppsala, tfn: 018-127726

Pris: Lösnummer 35:-. Medlemskap av församling inom exarkatet innebär att man får Ortodoxt kyrkoliv utan att prenumerera. Om man vill prenumerera på tidningen utan att vara medlem av församlingen insättes 50:- på Pg. 489 94 53-7.

Gåvor och medlemskap av Heliga Konstantin och Helena ortodoxa församling insättes på Pg.489 94 53-7.

Gåvor och medlemskap av Gudaföderns kans avsomnande - Uppsala grekisk-ortodoxa församling insättes på Pg. 230613-2

Följande är hämtat från vår Internet-blogg på www.ortodoxakyrkan.se med anteckningar från fäder och helgon sammanställda och ibland med kommentar av Fader Anders Åkerström

Andlig vägledning från öknens trädgårdar -andliga visdomsord att begrunda

Olyckor, lidande och sorger har lärt många människor att bedja. Här ser vi hur något som synes ont kan vändas till något gott av Gud. Hade eländet aldrig hänt hade personen inte lärt sig att bedja.

Vi har fått kyrkor att bedja i, och i kyrkan förrättar man gudstjänster enligt böcker. Men en kyrka kan man inte ta med sig, och böcker finns inte alltid till hands, men den inre bönen är alltid och överallt möjlig. I Guds hus firar man gudstjänster, och den Helige Ande bor där; men själen är Guds allra bästa kyrka, och för den människa som ber i sitt hjärta har hela världen blivit en kyrka. Men detta är inte för alla

Många människor ber högt och tycker om att läsa böner ur bönböcker; och detta är mycket bra och viktigt, Herren hör deras böner och skänker dem Sin nåd. Men om en människa ber till Gud och på samma gång tänker på andra saker, hör inte Herren deras bön.

Den som följer en böneregeln ber alltid på samma sätt; men för den som ber av hela sitt hjärta kan bönen ta olika former: än befinner han sig i strid med fienden, än med sig själv och sina lidelser, än med andra människor; och i allt detta behövs mod.

Den själ som älskar Herren kan inte låta bli att bedja, för hon dras till Herren genom den nåd som hon lärt känna i bönen.

Läs mer på www.ortodoxakyrkan.se/

KYRKONYHETER

2009

Moskvapatriarkatet utser en ny förste hierark

På kvällen den 14/27 januari 2009 kungjorde Moskvapatriarkatets lokala kyrkomöte att Metropolitan Kirill av Smolensk och Kalinograd har valts till ny patriark av Moskva och hela Ryssland. Metropolitan Kirill tillträdde som patriark den 1 februari. Metropolitan Kirill valdes med 508 röster mot Metropolitan Kliment som fick 169 röster.

Den Heliga Anna av Novgorods relikier åter i Sverige

Olov Skötkonung (ca 980-1022), Sveriges förste kristne konung, hade en dotter, Ingegerd född omkring år 1000. Hon gifte sig med Jaroslav den Vise, storfurste av Kiev. Före giften med Jaroslav var Ingegerd, enligt Snorre Sturlasson, bortlovad till Olav Haraldsson, den blivande Olav den helige i Norge. Denne gifte sig senare med Ingegerds halvsyster Astrid. De båda makarna, Jaroslav och Ingegerd, var djupt troende och furstinnan blev särskilt känd för sin godhet mot barn. Hon tog t.ex. hand om de engelska prinsarna Edvin och Edward, som kastats ut av fadern kung Edward. Den norske prinsen Magnus (Olav den heliges son) fick också tillfälligt beskydd i Kiev, men kunde senare återvända till Norge. Hon födde två döttrar som båda blev drottningar i Europa: drottning Maria av Ungern, drottning Elisabeth av Norge och sonen Valdemar, som ärvde faderns titel och rike som storfurste av Kiev.

Efter makens död grundade hon ett kloster med den heliga Irene som beskyddarinna, tog klosternamnet Anna och blev själv dess ab-

bedissa. Efter hennes död vördadas hon som helgon i den ortodoxa kyrkan i Ryssland med festdag den 10 februari (hennes dödsdag år 1050)

Tack vare kontakter mellan en serbisk-ortodox präst i Sverige och den ortodoxa kyrkan i Ryssland har en relik av den heliga Anna av Novgorod nu kunnat återvända till sitt fosterland. Reliken är en gåva från Orthodox Church in America (OCA) genom arkimandriten Zacchaeus (Wood) från The Great Martyr St. Catherine's Church, OCAs representationskyrka i Moskva. Den heliga relikens bars kvällen den 14/27 februari 2009 i procession till Helige Savas serbisk-ortodoxa katedral utanför Stockholm. Efter en hierarkisk liturgi som firades på lördagen den 15/28 februari gick färden med relikens vidare till Johannes teologens kyrka i Linköping och sedan till Heliga Annas ortodoxa kyrka i Eskilstuna, som grundades 1968 och som har henne till skyddspatron och där relikens skall förvaras.

Heliga Annas relik

Biskop Kyprianos av Oreois besök i Sverige

Vår synods styrande ordförande kom till Sverige den 17/30 maj 2009 och stannade till den 22 maj/4 juni. Han kom tillsammans med en gift präst, en munkdiakon (Fader Theocharis, som är uppväxt i Sverige), en munk och två nunnor (bland dessa två Syster Magdalēnē, som är född i Sverige) och åtta lekmän. Liturgin firades den 19 maj/1 juni i klostret i Grillby, den 20 maj/2 juni i Uppsala och den 21 maj/3 juni, Heliga Konstantin och Helenas dag, i Stockholm. Det var underbara dagar tillsammans med biskopen och vi fick lära oss mycket om det andliga livet genom Biskop Kyprianos långa predikningar och tal.

Syster Magdalēnē från Heliga Änglars kloster fick tolka till svenska under Biskop Kyprianos besök.

Biskop Ambrosios i Brasilien och deltagande i konsekrationen av Biskop Grigorij av São Paulo

Efter en inbjudan från Metropolit Agathangel från den Ryska utlandskyrkan deltog Biskop Ambrosios av Methoni från vår synod i 70 års jubileet av den ryska katedralen i São Paulos konsekrationen. Kyrkan är tillägnad den Helige Nikolaos Undergöraren.

Majoriteten av de ryska församlingarna i Sydamerika har inte accepterat en förening med Moskvapatriarkatet och har förblivit den Ryska utlandskyrkan trogen. Under många år har det inte funnits en där boende biskop. Prästerna har i år valt en biskopskandidat, men kandidaten har konsekvent avböjt en konsekration. Under Biskop Ambrosios besök lyckades dock Metropolit Agathangel övertala honom att acceptera valet och Biskop Ambrosios ombads att ändra sina flygbiljetter och stanna. Efter vår synods godkännande och välsignelse kunde han delta i konsekrationen som ägde rum söndagen den 27 juli/9augusti 2009. Efter konsekrationen ikläddes den nyvigde biskopen den Mandya som den i evighet ihågkomne värde Ärkebiskop

Leonij av Chile en gång bar, som var den biskop som konsektrerade biskopar åt vår grekiska gammalkalendariska kyrka.

Festdag i Fili

Som vanligt firades Heliga Kyprianos och Justinas festdag (2/15 okt) i vår synods kloster i Athen. I år deltog 11 biskopar från 4 systerkyrkor. Speciellt roligt var det att Metropolit Agathangel av New York och Östra Amerika från den Ryska utlandskyrkan hade möjlighet att närvara. Metropolit Vlasie från vår rumänska systerkyrka skickade tre yngre biskopar till årets fest, då han inte kunde komma pga av att han brutit benet i en olycka. Av våra biskopar kunde inte Biskop Johannes komma pga av hälsoskäl och Biskop Chrysostomos av Sydney, som är sängliggande, samt Biskop Georgij av Alania i Sydossetien pga oroligheter i landet. Representationen från Sverige blev i år Fader Anders Åkerström och två församlingsbor, Rafael Briones-Jara och Pavlos Partheniou. På söndagen samlades alla som vanligt på ett hotell inne i Athen för "Tacksägelse 2009", en kväll med musik, föredrag och filmvisning. Årets tema var "Kärlek". Som avslutning överräcktes en akrylmålning som gåva från Heliga Änglars kloster. Målningen föreställde korsets uppenbarelse över Athen 1925, som är en av de mest betydelsefulla händelserna i den gammalkalendariska rörelsen (läs mer längre fram i tidningen).

*Biskop Kyprianos
på festdagen*

Ortodoxa kommentarer på ny vigselordning oktober 2009

Vår synod i Sverige brukar konsekvent avböja att kommentera händelser inom andra samfund då detta inte rör den Ortodoxa kyrkan. Eftersom vi anser oss vara den Kyrka som åsyftas i trosbekännelsen när vi läser att vi tror på "En, enda allmänlig och apostolisk kyrka" är det inte vår uppgift att kommentera samfund som inte befinner sig inom Kyrkans gränser. Eftersom vår synod heller inte är involverade i den ekumeniska rörelsen, då vi menar att den bygger

på felaktiga ecklesiologiska grunder finns det ytterligare skäl att inte kommentera andra samfunds beslut. Men eftersom vi befinner oss i Sverige och vår synod närmast bombarderas med frågor om vad vi anser om vigsel mellan personer av samma kön vill vi kommentera att vi har, i stort sett, samma åsikter som de ortodoxa kyrkor som deltar i Sveriges kristna råd, som gjort en skrivelse tillsammans med företrädare för den Romersk-katolska kyrkan och att vi anser det är uppseendeväckande att ett samfund som Svenska kyrkan, som officiellt skall tillhöra den lutherska kyrkan och därmed bekänna *Sola Scriptura* (Skriften allena) stryker ur sin vigselordning Jesusorden i Matteus 19:e kapitel: "Skaparen gjorde från början människorna till man och kvinna. Därför skall en man lämna sin far och sin mor för att leva med sin hustru, och de två skall bli ett." När begreppet "äktenskap" får en ny betydelse handlar det inte bara om semantik, som vissa försöker göra gällande. Det rör sig om något oändligt mycket djupare, nämligen ytterligare ett stort avsteg från den kristna traditionen från både Öst och Väst och borde få deltagare i den ekumeniska rörelsen att fundera på hur meningsfull deras dialog är. Avslutningsvis vill vi också kommentera att vår synod i Sverige sedan tidigare (i början av 1990-talet) avsagt sig vigselrätten och förespråkar en total åtskillnad mellan staten och de religiösa samfunden gällande äktenskapslagstiftningen.

Skrivelsen från ortodoxa inom Sveriges kristna råd och katoliker följer nedan:

Katolska och ortodoxa kyrkorna i Sverige beklagar Svenska kyrkans beslut att viga samkönade par

Med sorg tar vi del av beskedet att Svenska kyrkans kyrkomöte idag fattar beslut om att viga samkönade par och att det ska kallas äktenskap. Detta är ett avsteg, inte bara ifrån den kristna traditionen, utan från alla de stora världsreligionernas syn på vad ett äktenskap är.

Beslutet uttrycker en radikalt förändrad syn på hur kyrkan och kristna i alla tider har efterföljt den tro som gavs av Herren, förkunnades av apostlarna och bevarades av kyrkans fäder och mödrar, bl.a. tydligt uttryckt i bibeln, kyrkans viktigaste urkund, och trots att Svenska kyrkan inte längre är en statskyrka, så har här en tydlig politisk agenda tillåtits väga tyngre än Guds eget ord.

I våra kyrkor och samfund kommer vi inte att viga samkönade par, eftersom det står i tydlig motsättning till kyrkans tradition och hela vår syn på skapelsen; dess mening och harmoni, människan roll i den, liksom hela vår förståelse av vad ett äktenskap är. Inte heller kan vi betrakta äktenskap mellan två personer av samma kön som ett äktenskap.

Då staten inte bör ha jurisdiktion över religiösa samfunds inre angelägenheter, har vi förespråkat en total åtskillnad mellan staten och de religiösa samfunden gällande äktenskapslagstiftningen. Detta innebär att vi föredrar att alla ingår ett civilt äktenskap, och att de som så önskar sedan kan gifta sig kyrkligt eller i enlighet med någon annan ritual.

Skulle situationen uppkomma att vi som har vigselrätt av staten åläggs att viga samkönade par, så återstår bara alternativet att avsäga oss vigselrätten.

Ingen av oss vill avbryta de ekumeniska samtalen med Svenska kyrkan. Visserligen innebär detta beslut att Svenska kyrkan valt att vidga gapet mellan sig och de stora kyrkotraditionerna, men, samtal är nu viktigare än någonsin om vi ska uppfylla det som Kristus anbefallt oss: att vi ska bli ett, för att världen ska tro. ”

Fader Fredrik Emanuelson omi
Kyrkoherde
Handläggare för ekumenik
Katolska kyrkan i Sverige

Fader Misha Jaksic
Kyrkoherde
Ortodox samordnare
Sveriges Kristna Råd

Serbiens patriark insomnar

Den 2/15 november 2009 insomnade Serbiens patriark Pavle, Ärkebiskop av Pec och Metropolit av Belgrad och Karlovac i en ålder av 95 år. Patriarken var en mycket respekterad man inom alla ortodoxa kyrkor och hans saknad kommer bli stor. Evig åminnelse!

Här avlägger Serbiens patriark Pavle (+2009) på 1990-talet ett vänskapligt besök i vår systerkyrka, den Ryska utlandskyrkan, i den ryska katedralen i San Francisco för att be inför den Helige Johannes Maximovitch relikier.

Den heliga och Stora Fastan börjar 2010 den 2/15 februari och vi har sedan tidigare utlovat en översättning ur den grekiska Synaxarion om den heliga Maria av Egyptens liv som nu äntligen publiceras. Läsningen ur Synaxarion äger rum på onsdagens kväll i den femte veckan i Stora Fastan när vi läser den Stora kanon.

Den heliga Maria av Egyptens liv (400-talet)

Ånger och omvändelse¹ innebär någonting stort och gott, välsignade kristna vänner, därför att den frälser varje människa, den tillintetgör alla synder och utplånar alla misslyckanden. Det finns ingen synd som inte Gud förlåter när människan omvänder sig. En syndare som omvänder sig blir till stor glädje i himmelen för Gud och änglarna, såsom Herren påvisar i det heliga evangeliet². Omvändelsen är människans själs rening och ett ”andra dop”, därför att den som smutsat ner det första dopet med synd, renar det igen genom omvändelsen. Den är en stor gåva för den syndiga människan, vilket vår Kyrkas böcker vittnar om. Genom omvändelse har många syndiga människor räddats och inte bara räddats, utan också blivit helgon som vi vördar än idag. Ett av dem är den heliga Maria av Egypten som var en sköka och en syndig kvinna, men för att hon omvände sig och levde i askes blev hon ett helgon och hedrad av Gud och människor. Om detta helgons synder och omvändelse vill jag berätta idag, välsignade kristna vänner. Därför ber jag er att lyssna på mina ord med all beredvillighet så att ni förstår och lär er vilken betydelse omvändelse har för människan.

---

¹ Ånger och omvändelse innebär mycket mer än självömkan eller meningslös grämsle över sådant som begåtts i det förgångna. Det grekiska ordet *metanoia* betyder ”förändring av mentalitet”: att omvända sig är att bli förnyad, att vår inre inställning förvandlas, att uppnå ett förnyat sätt att se på vår relation till Gud och till andra. (*The Lenten Triodion*, Archimandrite Kallistos [Ware], London: Faber and Faber, 1978, s.44)

² Luk 15:7,10cf

honom. Då ursäktade sig personen och sade till Zosimas: "Förlåt mig Fader Zosimas, för Jesu Kristi skull, jag kan inte stå så att du ser mig därför att jag är naken och kvinna, men om du vill, släng din rock till mig, så kan jag klä mig i den och du kan se på mig och ge mig din välsignelse." När Zosimas hörde att hon kallade honom vid hans namn, förvånade han sig, för att det betydde att hon var klarsynt. Han slängde rocken till henne och gick fram och bugade sig till marken och hon gjorde likadant. En lång tid förblev båda två utsträckta framstupa på marken och den ene sade till den andre: "Välsigna mig, Guds tjänare!" Efter en lång stund sade kvinnan: "Fader Zosimas, du måste välsigna mig för att du är den högste Gudens präst och ofta står du inför det heliga altarbordet och ber till Gud för allas synder, därför, välsigna du mig!" Då sa Zosimas: "Guds heliga, det märks att din gåva är större än min. Du är klarsynt och känner till, inte bara mitt namn, utan också att jag är präst. Därför ber jag dig att välsigna mig." När kvinnan märkte att han inte välsignade henne, reste hon sig upp och sade: "Må helige Gud som älskar syndarna och deras frälsning, välsigna dig." Då reste sig också den gamle Zosimas upp. Helgonet sade till Zosimas: "Varför har du bemödat dig med att komma hit och se en syndig kvinna? Men eftersom Gud fört dig ända hit, säg mig, hur är det med de kristna? Hur är det med världen och kungarikena? Hur är det med Kristi Kyrka? Och den gamle svarade: "Allt är bra för dina förböners skull, heliga Moder, men bed till Gud för dem och för mig därför att det är för den skull som jag bemödat mig med en sådan lång vandring." Då sade kvinnan till honom: "Fader Zosimas, du måste bedja till Gud för mig, men jag skall dock lyda din uppmaning." Helgonet ställde sig och bad en lång stund, men hennes röst hördes inte. Den gamle föll framstupa ner på marken och bad "Herre förbarma dig". Efter en lång stund lyfte han blicken och såg att kvinnan befann sig en aln ovanför marken. När han såg det tänkte han att det kanske var en demonisk illusion som gjorde sken av att bedja. Då sade kvinnan: "Vad är det för tankar du har, fader Zosimas, att jag är en illusion? Jag är den syndigaste kvinnan i världen." Hon gjorde korstecknet över hela sin kropp och sade till den gamle: "Fader Zosimas, må Gud befria oss ifrån djävulens list." Då föll Fader Zosimas ner på marken i ymninga tårar, han vidrörde den heligas fötter och

sade till henne: ”Jag uppmanar dig, Kristi tjänarinna: Säg mig hur du hamnade här i öknen. Varifrån är du och hur lever du i askes? Hur länge har du varit här? Säg mig detta för Guds kärleks skull och dölj ingenting för mig, därför att Gud tillät att jag fick möta dig för att få höra och bli uppbyggd av dina ord. Om inte Gud ville att jag skulle få möta dig, skulle Han inte låtit mig vandra en sådan lång väg, jag som är så gammal och svag att jag aldrig lämnar min cell.” När helgonet hörde hans ord och såg hans tårar sade hon: ”Fader Zosimas, jag, synderskan, skäms för att berätta om mina gärningar, för de är mycket skamliga, men jag skall bekänna dem för dig idag, helige fader.

Jag är ifrån Egypten, vördade fader. När mina föräldrar levde och jag var tolv år gammal, lämnade jag dem och begav mig till Alexandria där jag bodde i sju år. Jag vältrade mig så i synd att bara för att många skulle komma till mig, begärde jag ingenting av dem. Jag var fattig och levde på att arbeta med mina händer, ibland med att spinna och ibland med annat arbete.

Nåväl, en dag kom jag ut till kusten och såg en mängd människor som gick ombord på ett stort skepp och jag frågade en av dem vart de var på väg. Han svarade att de var på väg till Jerusalem, för att högtiden för Korsets Upphöjelse närmade sig. Då frågade jag honom om de kunde ta mig med och han svarade att ”om du kan betala biljetten är det ingenting som hindrar dig”. Jag sade att jag inte hade pengar till någon biljett, men att jag hade min kropp för att nära mig och ta mig till Jerusalem utan avgift. Han som hörde mina ord gick skrattandes sin väg. Fader Zosimas, det var inte så att jag hade något gott syfte med att åka till Jerusalem, utan jag ville finna andra människor för att tillfredsställa mina begär. Jag sade till dig, min käre fader Zosimas, att inte tvinga mig att säga mer, därför att jag smutsar ner luften och jorden med mina ord.” Hon tystnade. Då sade den gamle till henne: ”Berätta för mig, heliga Moder, ända till slut och dölj ingenting för mig.” ”Fader Zosimas, eftersom du insisterar ska jag berätta allt för dig,” svarade den heliga.

”Jag kastade genast ifrån mig min slända och sprang till ett av de många skeppen som var färdiga för avfärd. Jag såg tio ynglingar som såg bra ut som gick ombord på skeppet och jag sade till dem: Tag mig med och betala biljetten för mig och jag skall betala tillbaka. De som

hörde mig tog mig ombord på skeppet och så många synder som jag begick där skäms jag för att berätta för dig. Jag förundrar mig bara över att inte havet delade sig och svalde oss alla som var ombord, men Gud väntade på min omvändelse. När jag gått i land räckte inte mina första synder, utan jag ville ha fler älskare.

När dagen kom för Korsets Upphöjelse, syndade jag som förr. Jag såg folk som gick till kyrkan på natten och jag följde efter dem bara för att se på de unga männen. När jag försökte gå in genom porten, drev de andra mig tillbaka och de lät mig inte gå in. När alla andra hade gått in i kyrkan var det fortfarande omöjligt för mig att gå in. Jag försökte tre, fyra gånger, men jag kunde inte. Jag stod utanför i ett hörn och jag förstod att det var på grund av mina synder som jag inte kunde gå in. Medan jag grät över mina synder såg jag en ikon av den Allra heligaste Guds Moder ovanför mig och jag bad: "Gudaföderska, Jungfru, Härskarinna som födde vår Herre Jesus Kristus, jag vet att jag inte är värdig att se på din heliga ikon på grund av mina många synder, men därför, av den anledningen, blev Gud människa, för att kalla syndarna till omvändelse, hjälp mig att komma in i kyrkan och se det heliga korset, på vilket din Son korsfästes för mina synders skull och spillde sitt heliga blod för att frälsa syndarna. Om jag blir värdig att se det, ber jag dig att bli min garant inför din Son att jag inte längre skall smutsa ner min kropp, utan när jag kommit ut från kyrkan skall jag gå vartän du leder mig." Detta bad jag och upplevde en lättnad. Sedan beblandade jag mig med de andra människorna och gick in i kyrkan. Det var ingenting som hindrade mig som tidigare. Frukten och bävan kom genast över mig då jag såg det heliga korset, jag föll ner till marken och vördade det. Sedan skyndade jag tillbaka till platsen där ikonen av Gudaföderskan var. Jag grät och bad: "Allra heligaste Jungfru, du ringaktade inte din syndiga och ovärdiga tjänarinna, utan du bevärdigade mig att se korset som jag ville och önskade, visa mig därför, Gudaföderska och Härskarinna, vägen till frälsning, bli min frälsnings vägledare, du som blev min garant, visa mig hur jag skall behaga din Son". Medan jag bad hörde jag en röst som sade till mig: "Om du går över floden Jordan skall du finna ro." När jag hörde det ropade jag med hög röst: "Härskarinna! Härskarinna, övergiv mig inte." Sedan begav jag mig av mot Jordanfloden. På vägen mötte jag

en kristen som gav mig tre mynt för Kristi namns skull. Jag tog emot dem och för dem köpte jag tre bröd. Där frågade jag en person vilken väg som ledde till Jordan. Han visade mig och jag började vandra.

Sent mot kvällen nådde jag fram till helige Johannes Döparens kyrka invid Jordanfloden och den dagen tog jag emot Nattvarden i det klostret. Jag åt ett halvt bröd och drack av Jordanflodens vatten, sedan lade jag mig ner och sov där. På morgonen i gryningen gick jag ner mot floden och jag fann en båt som jag passerade över floden med och jag kom fram till det här stället som du ser, Fader Zosimas.”

”Hur många år har du levt här i öknen, heliga kvinna?” frågade den gamle.

”Jag har varit här i fyrtio år, Fader Zosimas”, svarade hon.

”Och hur har du livnärt dig under den tiden?”, frågade då Zosimas. ”Hur klarade du dig alla dessa år?”

”Jag hade två och ett halvt bröd när jag passerade Jordanfloden, de torkade och blev hårda som sten”, svarade helgonet, ”men jag åt av dem, lite i taget och klarade mig en tid på det och på öknens växter”. Den gamle fortsatte att fråga: ”Har du under alla dessa år haft någon frestelse av djävulen eller inte?”

”Fader Zosimas”, svarade helgonet, ”du frågar mig något som jag bävar över att säga dig för att om jag drar mig till minnes de många frestelser som jag utstått och varit med om, är jag rädd för att uppleva dem igen.”

”Jag ber dig, Kristi sanna tjänarinna, dölj ingenting för mig, utan berätta allt för Kristi kärleks skull”, sade den gamle.

”Tro mig, Fader Zosimas, i sjutton år här i öknen hade jag många demoniska frestelser. När jag åt mindes jag Egyptens kött och fisk, jag mindes vinet som jag drack i mängder där och mitt hjärta plågades, eftersom här hade jag inte en droppe vatten att dricka. Jag mindes sångerna som jag kunde, jag började sjunga och genast blev jag påmind om mina synder och om den Allra heligaste Jungfrun, min garant, och jag grät, eländiga. Så snart jag åkallat Gudaföderskan, lyste ett överflödande ljus framför mig och de onda tankarna försvann. Hur skall jag kunna berätta för dig, Fader Zosimas, om den låga som brann i mitt hjärta för otukten? Men när jag fick sådana tankar föll jag ner till marken i tårar och reste mig inte upp förrän jag fått se ljuset som

skingrade mina tankar. Nåväl, sådana frestelser plågade mig i sjutton år. Från den tiden till idag har jag inga frestelser med min Allra heligaste Gudaföderskas hjälp.”

”Önskar du dig inte längre föda eller klädnad?” frågade Fader Zosimas.

”Bröden, som jag sade, åt jag av i sjutton år”, svarade helgonet, ”sedan dess när jag mig på de växter som finns här. Kläderna som jag först hade förstördes och föll i bitar. På dagen var det mycket hett och på natten så kallt att jag många gånger höll på att frysa ihjäl av kylan. Men Gud som sagt att människan inte skall leva bara av bröd³, Han närde mig och skylde mig, Han som höljer himmelen i moln.”

När Zosimas hörde att hon talade i bibliska texter, frågade han henne: ”Kunde du den Heliga Skrift eller har någon lärt dig den?”

”Jag har inte sett en människa sedan jag kom hit, förutom dig idag, helige fader”, svarade helgonet honom. ”Inte ens något djur har jag sett all denna tid. Jag kunde inte och har inte lärt mig läsa, käre fader, men Gud, som ger kunskapen till människorna, Han lär mig de orden. Fader Zosimas, bed till Gud för mig, synderskan.”

När Zosimas hörde de orden ville han buga sig till marken, men helgonet tillät honom inte, hon sade bara: ”Fader Zosimas, se till att inte låta någon få veta om detta som du hört mig säga tills jag dör och gå nu din väg. Om du vill se mig igen nästa år, gör då som jag nu säger dig: passera inte över Jordanfloden som du brukar nästa år, utan stanna i klostret. Om du vill gå ut i öknen kommer du inte kunna göra det. Jag har inte tagit emot den heliga Nattvarden sedan jag kom hit, därför ber jag dig att ta med dig den och komma ensam till Jordan sent på Stora Torsdagen och vänta på mig där. Och säg till Fader Johannes, abboten i ditt kloster, att vara uppmärksam, för det finns mycket dåligt i klostret som har behov av att korrigeras.” När hon sagt detta begav hon sig genast iväg mot öknen. Den gamle förundrade sig över att hon visste om klostrets seder och brister och han föll ner till marken och kysste platsen där helgonet stått. Han tackade Gud och återvände till klostret.

Året därpå tänkte Zosimas ge sig ut i öknen som de brukade göra i klostret, men han kunde inte för att han hade drabbats av feber. Då kom han ihåg att helgonet sagt till honom att inte lämna klostret. Ef-

---

³ Luk 4:4

ter några dagars sjukdom blev han frisk igen.

När Stora Torsdagen kom tog han med sig den heliga Nattvarden som helgonet sagt, han tog också med sig några fikon, dadlar och uppblötta linsor och gick till flodstranden och väntade där på helgonet. Han började oroa sig då hon dröjde med att komma och han undrade hur hon skulle kunna passera floden för det fanns ingen båt där. Medan han tänkte så, såg han helgonet komma, det var natt och mån-sken. Hon gjorde korstecknet

och så snart hon gjort det kom hon att befinna sig på andra sidan floden. Zosimas gjorde då en rörelse för att visa sin vördnad, men helgonet sade till honom: ”Fader Zosimas, vad tänker du göra? Du håller i de heliga Mysterierna och vill buga dig?” Hon kom fram till honom och sade: ”Välsigna mig, Fader, välsigna mig.” Hon bad honom att säga Trosbekännelsen och Fader vår, hon gav honom kyssen enligt kärlekens sedvana, och efter det tog hon emot den heliga Nattvarden. Sedan bad hon: ”Herre, nu låter du din tjänare fara hädan i frid efter ditt ord, ty mina ögon hava sett din frälsning.”⁴ Hon vände sig till den gamle: ”Förlåt mig, Fader Zosimas”, sade hon, ”kan du göra mig ännu en tjänst? Gå tillbaka till ditt kloster med Guds hjälp och kom tillbaka till platsen där du mötte mig första gången nästa år, så skall du få se mig igen på det sätt som Gud vill.” ”Om jag ändå vore värdig att följa dig”, svarade den sanne Gudens gamle tjänare, ”men tag åtminstone emot detta ätbara som jag tagit med åt dig.” Helgonet tog bara tre linsor och gjorde korstecknet och passerade över Jordanfloden på vattnet som förra gången. Den gamle återvände till klostret och prisade Gud, men han var bedrövad över att han inte fått veta helgonets namn. Han hoppades dock att han skulle kunna fråga henne om det.

---

⁴Luk 2:29-30

Nästa år gav han sig av från klostret på Förlåtelsens söndag som han brukade. Medan han gick i öknen såg han sig omkring ifall han skulle få syn på helgonet. Men han såg henne inte och började gråta; med många tårar bad han till Gud: ”Min store, starke Gud, Du som bevärdigade mig att få se detta mysterium, beröva mig inte att få fullfölja det ända till slutet. Kristus, bevärdiga mig att återigen få ta emot Din tjänarinnas välsignelse.” När han bitt de orden såg han åt höger och vänster ifall han skulle få syn på henne. Då såg han henne, död, med korslagda armar och huvudet vänt mot väster. Han skyndade gråtande fram, vidrörde helgonets fötter och vätte dem med sina tårar. Han grät så mycket han orkade och läste psalmen för de avlidna⁵ ur Psaltaren och undrade vad han skulle göra. Då såg han att något var skrivet i jorden ovanför helgonets huvud. Det stod: ”Fader Zosimas, begrav ödmjuka Marias kropp här där du fann den och bed till Gud för mig”. Det stod också att hon avlidit i april, den natten som hon tagit emot Nattvarden. När fader Zosimas sett texten undrade han hur hon kunde ha skrivit det, för att hon hade sagt till honom att hon inte kunde bokstäver. Och hur kunde hon på en timme ha tagit sig den vägen som tog tjugo timmars vandring? Han undrade också vad han skulle använda att gräva med. Han fick syn på en träbit på marken och med den började han gräva, men han kunde inte för att han var gammal och jorden mycket hård. Då såg han ett lejon som slickade helgonets fötter. Han blev mycket rädd, för att han mindes att helgonet sagt att hon inte ens sett ett djur på fyrtio år. Han gjorde korstecknet, han hoppades att inte bli skadad och han sade till lejonet: ”Vilddjur, Gud skickade hit dig för att hjälpa mig. Gräv, så att vi kan begrava helgonets relik, för att jag är gammal och kan varken gräva eller gå och hämta redskap för det, därför, gräv du helgonets grav.” Så snart den gamle sagt det började lejonet att gräva med framtassarna, så djupt att det täckte helgonets kropp. När den grävt färdigt, bugade den sig för den gamle och begav sig av in i öknen. Den gamle begrävde den heligas relik på platsen där han funnit dem och återvände till klostret prisande och lovande Gud. Abbot Johannes kom att finna många brister inom klostret, precis som den heliga sagt. I det klostret dog den gamle Zosimas vid hundra års ålder.

---

⁵Psalm 118 som ingår i begravningsgudstjänsten

Detta är skökans gärningar, välsignade kristna vänner, detta är den olyckliga kvinnans dygder. Hon var verkligen en sköka, men hennes dygder bevärdigade henne himmelriket. Hon var en synderska, men omvändelsen räddade henne. Se hur hon levde i askes, se hur hon kämpade. Var inte också hon en synderska? Var inte också hon olycklig? Därför, låt oss ångra våra synder och inte falla i förtvivlan. Om än våra synder är så många som sandkornen på en havsstrand, är det ingen synd som är Gud övermäktig. Det finns inget felsteg som inte kan rättas genom ångern, därför att Gud tar emot var och en som ångrar sig. Låt oss villigt omvända oss med hela vårt hjärta, låt oss ångra oss och Gud skall ta emot oss för att Han är barmhärtig och nådig. Låt oss inte säga att ”då skall vi synda mycket och sedan skall vi ångra oss”, för att den som handlar så med sin frälsning, den blir inte bevärdigad omvändelsen av Gud. Vet vi kanske stunden då vi ska dö? Vet vi om det blir denna kväll? Därför uppmanar Herren i det heliga evangeliet ”Vaken fördenskull; ty I veten icke, vilken dag eder Herre kommer”⁶. Eftersom vi inte vet dagen för vår död, låt oss inte skjuta upp vår frälsning. Låt oss inte försumma det som är välgörande för vår själ, för att försumlighet har aldrig fört något gott med sig, varken kroppsligt eller själsligt. Liksom när någon försummar sin åker eller sin vingård och inte sköter om den, så förstörs den av tistlar och ogräs, så är det också med varje kristens själ. När människan försummar att handla enligt Guds vilja och till sin själs fördel, frigges onda tankar, demoniskt inflytande och andra onskans krafter i den personens själ. Därför får vi inte försumma vår själs bästa och inte säga ”låt oss synda idag och imorgon omvänder vi oss” eller ”i vår ungdom kan vi synda och så omvänder vi oss i vår ålderdom”, därför att sådana tankar är från djävulen, som aldrig vill vår själs bästa. Om vi inte vill omvända oss när vi är unga och kan lyda vår andlige faders regler för oss, hur skall vi då kunna omvända oss när vi blir gamla och vår kropp svag? Då kommer vi inte ha krafter varken för omvändelse, fasta, vaka eller någon annan ansträngning för våra synders skull. Nu, när tid är, denna dag då vi syndat, låt oss omvända oss och bikta oss. Som den vise Salomo säger, vet vi inte vad som väntar oss imorgon. Eftersom vi inte vet det, låt oss inte inbilla oss att vi är odödliga, låt oss inte synda som om vi aldrig skulle dö. Som vi alla vet är vårt liv kort och

---

⁶ Matt 24:42cf, Luk 12:40cf

förgängligt, låt oss förändra oss själva, låt oss visa vår vilja att vända tillbaka till det goda, låt oss vända vår omsorg till det som gynnar vår själ. Låt oss inte intressera oss bara för hur vi skall bli rika, hur vi skall klä oss, vad vi skall äta, utan snarare reflektera över hur vi skall behaga Jesus Kristus, hur vi skall uppnå dygderna och hur vi skall nå fram till himmelriket. Herren ber oss i det heliga evangeliet ”gören eder icke bekymmer för edert liv, vad I skolen äta eller dricka, ej heller för eder kropp, vad I skolen kläda eder med. Är icke livet mer än maten och kroppen mer än kläderna?”⁷ Det vill säga, när du funderar på mat, som inte är någonting, hur kan du då inte bry dig om din själ, som är det dyrbaraste i hela världen? Herren fortsätter: ” Sen på fåglarna under himmelen: de så icke, ej heller skörda de, ej heller samla de in i lador; och likväl föder eder himmelske Fader dem. Ären I icke mycket mer än de? Vilken av eder kan, med allt sitt bekymmer, lägga en enda aln till sin livslängd? Och varför bekymren I eder för kläder? Beskåden liljorna på marken, huru de växa: de arbeta icke, ej heller spinna de; och likväl säger jag eder att icke ens Salomo i all sin härlighet var så klädd som en av dem. Kläder nu Gud så gräset på marken, vilket i dag står och i morgon kastas i ugnen, skulle han då icke mycket mer kläda eder, I klentrogne? Så gören eder nu icke bekymmer, och sägen icke: ‘Vad skola vi äta?’ eller: ‘Vad skola vi dricka?’ eller: ‘Vad skola vi kläda oss med?’ Efter allt detta söka ju hedningarna, och eder himmelske Fader vet att I behöven allt detta. Nej, söken först efter hans rike och hans rättfärdighet, så skall också allt detta andra tillfalla eder”

Låt inte detta bli betungande för oss, välsignade kristna vänner, utan låt oss reflektera över det som gynnar vår själ. Låt oss ägna omsorg om vår frälsning, låt oss se till att nära vår själ med Guds ord, låt oss anstränga oss för att vattna vår själ med lärdom som behagar Gud. Låt oss ägna intresse för hur vi ska klä vår själ i dygder så att vår Herre Jesus Kristus bevärdigar oss att leva här i hälsa, lycka och frid, oberörda av själsliga och kroppsliga fiender och att Han sedan gör oss värdiga Hans eviga himmelrike. För Honom tillhör äran, härligheten och tillbedjan med den allheliga, goda och livgivande Anden, nu och alltid och i evigheters evigheter. Amën.

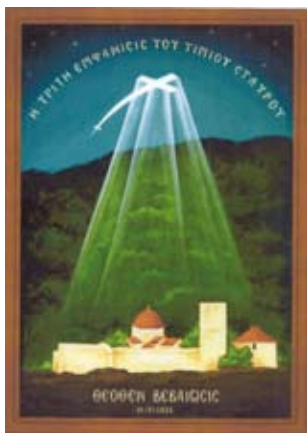
⁷Matt 6:25

⁸Matt 6:26-33

Korsets uppenbarande över Athén 1925 14 september enligt Fädernas kalender

Akrylmålning utförd av nunnorna vid Heliga Änglars kloster, Grekland, och given som gåva vid "Tacksägelse 2009" till klostret Heliga Kyprianos och Justina

Et av de mest häpnadsväckande tecknen från Gud ägde rum under Allnattsvakan till Korsupphöjelsen år 1925. I den lilla bykyrkan, Helige Johannes Teologens kyrka, vid foten av berget Hymettos (som nu ligger inom Athéns stadsgräns), hade över 2000 människor samlats för att fira högtiden på den gamla kalenderns datum. När ärkebiskop Papadopoulos (av Athén) fick höra talas om detta, sände han meddelande till inrikesministern, som i sin tur tillkallade polis för att skingra folkmassan och arrestera prästen. När poliserna anlände och såg folkmassans storlek, blev de rädda för att ställa till med upplöpp bland en sådan mängd människor, och de beslöt att vänta till morgonen och då arrestera prästen.

Vid midnatt, alldeles när processionen före Litia ägde rum, såg plötsligt folket som stod ute på kyrkogården ett jättelikt Kors ta form på himmelen ovanför deras huvuden. Korset, som låg vågrätt, sträckte sig från den lilla bykyrkan till strax ovanför spetsen på Hymettos-berget och hade formen av ett bysantinskt kors med tre raka korsarmar. När folket såg det - Korset framträdde kraftigt lysande - ropade de alla av fruktan. Processionen och gudstjänsten avbröts, och folket föll på knä gråtande och sjöng Kyrie eleison (Herre, förbarma Dig). Under en halvtimme syntes Korset på detta sätt på himmelen, sedan började det långsamt resa sig, tills det stod rakt upp och så småningom försvann. Nästa dag publicerade Athéntidningarna ett fullständigt reportage med teckningar över hur Korset visade sig. Ett sådant tecken hade inte visat sig sedan pingsten år 351 då Korset sågs på himmelen, sträckande sig från Golgata till Oljeberget, när den helige Kyrillos var biskop av Jerusalem och Helige Konstantin den Stores son Konstantius var kejsare.

Bilder från vår verksamhet

2009

se även vårt stora bildarkiv
på vår hemsida
www.ortodoxakyrkan.se

Ikon procession på Orthodoxins söndag 2009

På helige Gregorios Palamas söndag 2009 hälsade vi Fader Arseny från Ryska utlandskyrkan i Canada, under Biskop Andronik av Ottawa och Nordamerika, välkommen till Sverige. Han stannade några veckor under Stora Fastan och påsken för att hjälpa oss.

ORTODOXT KYRKOLIV 2010

Glöm inte att förnya Ditt medlemskap av församling inom exarkatet (100:- per medlem eller familj) eller betala Din prenumerationsavgift för icke-medlem (50:- per prenumeration).

För vår planering ser vi att prenumerationsavgift eller avgift för medlemskap insättes på Pg. 489 94 53-7 före 2008-02-28. Om inte avgift är inkommen före detta datum kommer en påminnelse att skickas ut.

På vår hemsida www.ortodoxakyrkan.se finns nu alltid ett aktuellt gudstjänstschema för Stockholm och Uppsala!

10 års jubileum 2009

av den Helige Glicheries av Rumäniens
helgonförklaring

*Katholikon i Kristi förklaringskloster i Slatioara, Rumänien,
där Helige Glicheries relikvilar*

*Relikkistan bärs i procession i närvaro i tusentals troende och
representanter från vår synod av biskopar*